

HelseOmsorg21- monitoren

HO21-rådsmøte 04.06.2024

Line Haugstad Tangerås

Seniorrådgiver, PhD

Norges forskningsråd, Helse og offentlig sektor

HelseOmsorg21 Monitor

Forskingsrådet

Innhold

1. Kort om monitoren med eksempler
2. Videre utvikling
3. Innspill fra Rådet

 HelseOmsorg21 Monitor

Statistikk om forskning og innovasjon innenfor helse og omsorg

HelseOmsorg21-monitor (HO21-monitor) viser statistikk om forsknings- og innovasjonsaktiviteter innenfor helse og omsorg i Norge. Formålet er å samle relevant statistikk på ett sted og gi et godt kunnskapsgrunnlag for beslutninger på alle nivåer.

I monitoren vil du finne interaktive figurer som viser statistikk om blant annet økonomiske og personalmessige ressurser, hvilke sykdommer det forskes på, forskningsresultater, og hvilke sykdommer som er utbredt i befolkningen.

[Les mer om monitoren](#)

helseomsorg21monitor.no

Samarbeidspartnere

Ressursbruk til forskning i helseforetakene og private, ideelle sykehus (2021)

4,7 mrd. kr.

Driftskostnader til forskning

En økning på 8,0 % fra 2019

3 350

Utførte forskningsårsverk

En økning på 3,7 % fra 2019

2,82 %

Av totale driftskostnader

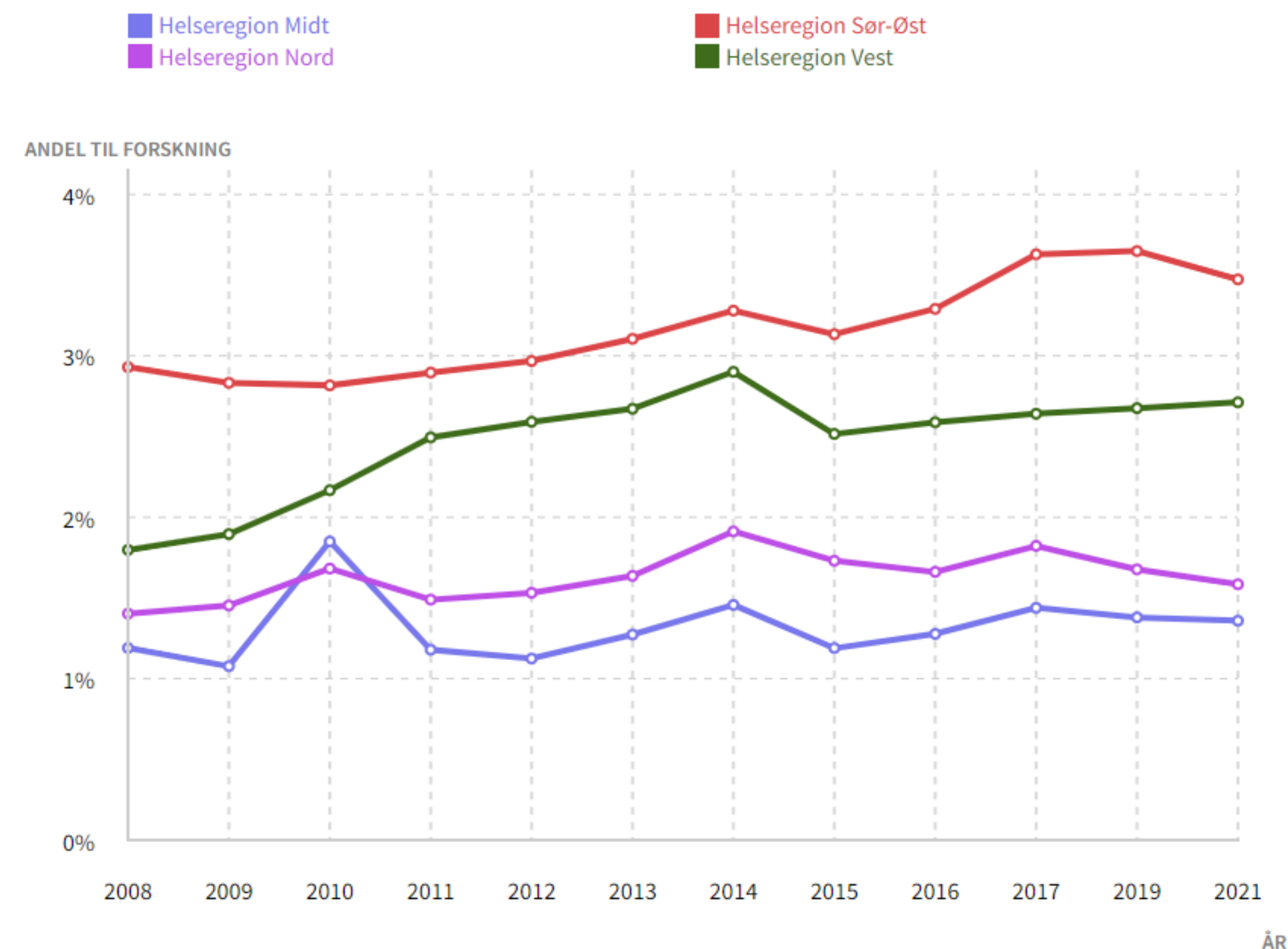
-0,1 % fra 2019

1,40 mill. kr.

Snittkostnad per forskningsårsverk

En økning på 52 000 kr. fra 2019

Kilde: SSB Ressurskartlegging Helseforetak og private ideelle sykehus - HelseOmsorg21Monitor

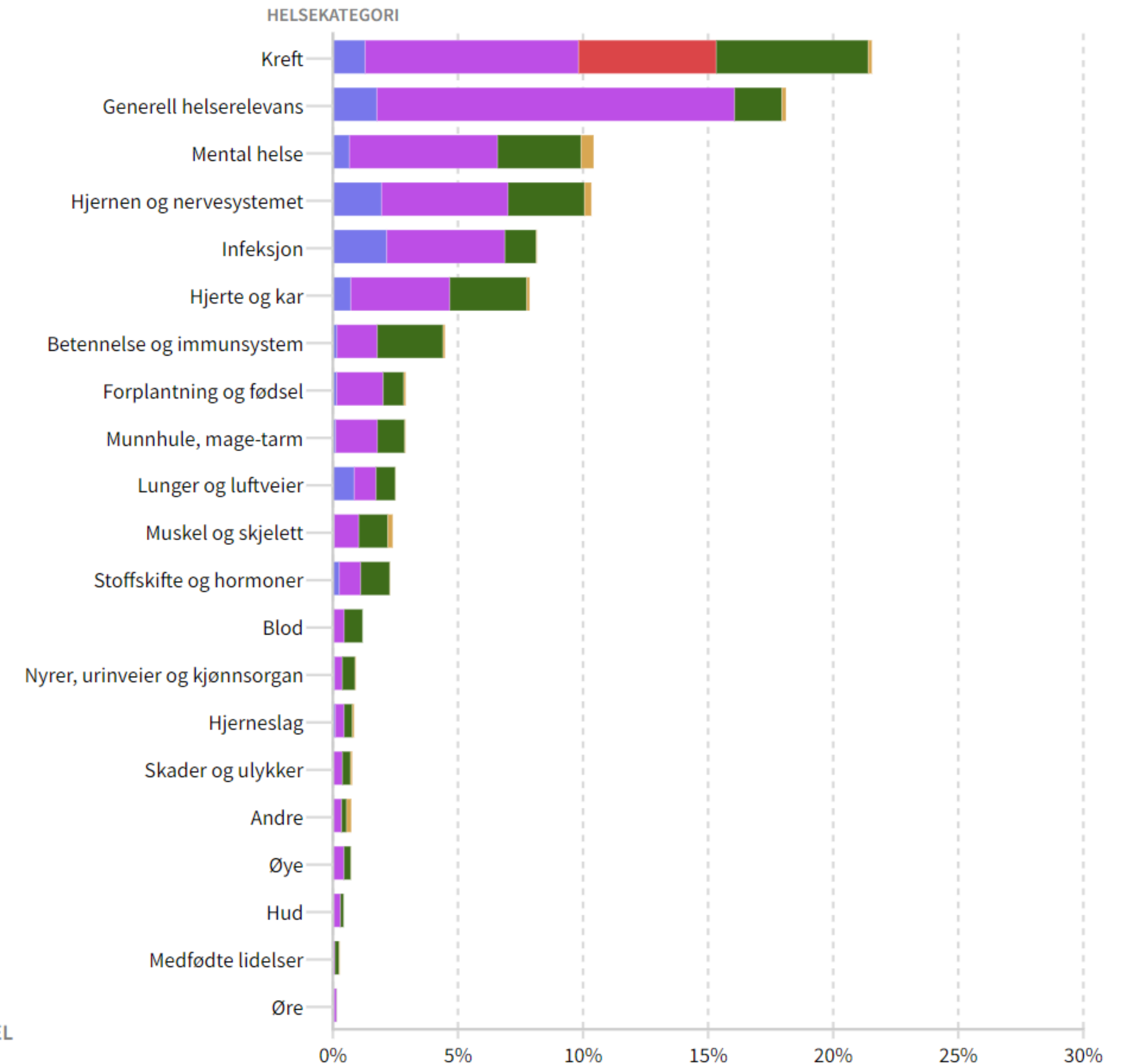
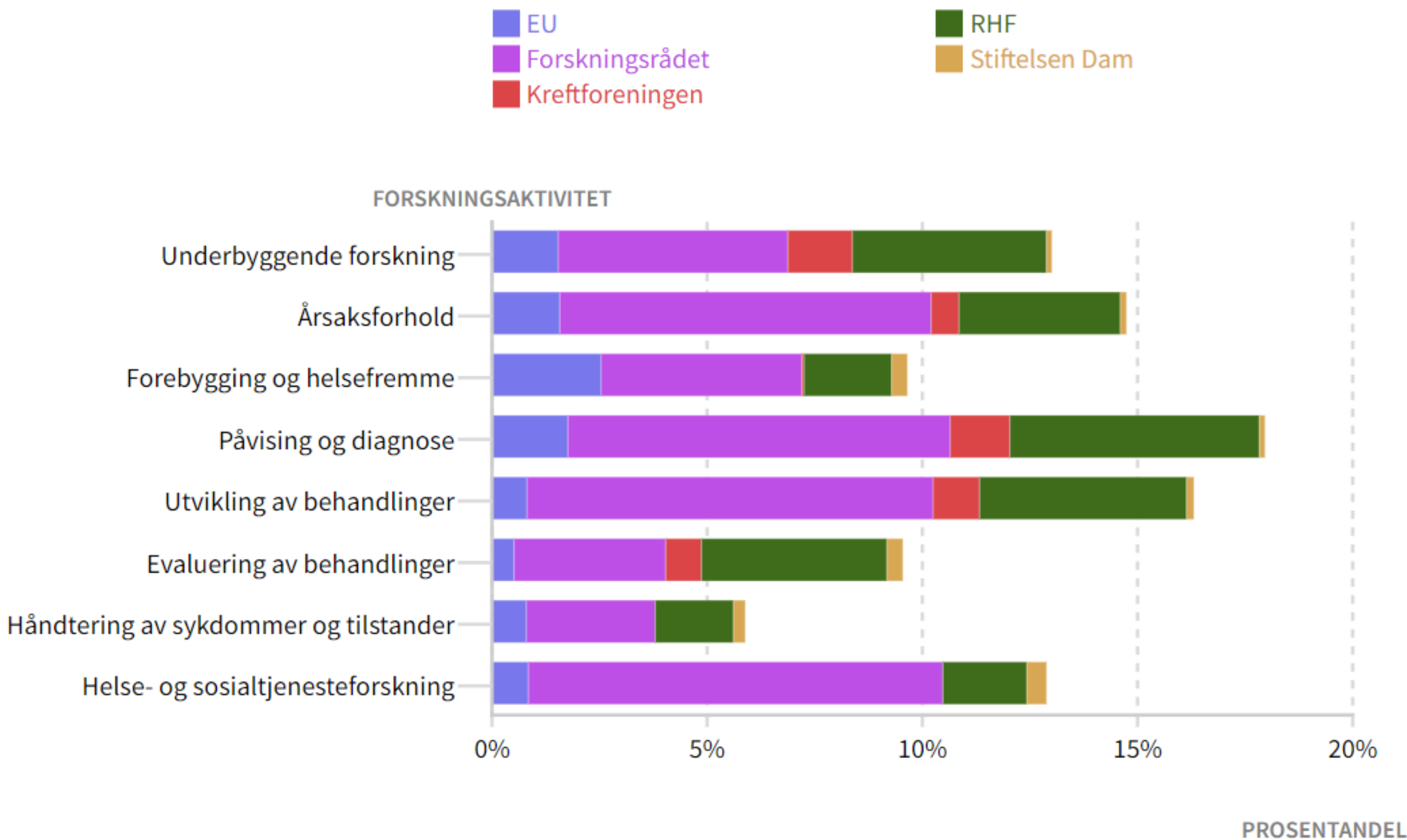
[Driftskostnader til forskning i helseforetak og private, ideelle sykehus \(2008-2021\)](#)

[Andel til forskning av totale driftskostnader i helseforetak og private, ideelle sykehus \(2008-2021\)](#)

[Forskningsårsverk i helseforetak og private, ideelle sykehus \(2008-2021\)](#)

HRCS Forskningsprosjekter (2022)

[Kilde: HRCS-data fra Forskningsrådet, Kreftforeningen, Stiftelsen Dam, RHF og EU - HelseOmsorg21Monitor](#)

Nye datagrunnlag

Kilde	Data	Publisering i monitor
Allmennmedisinsk forskningsfond	Doktorgradsprosjekter (HRCS++)	Vår/tidlig høst 2024
HOD: 21 forsknings- og kompetansesentre utenfor SHT	Forskningsindikatorer	Høst 2024?
Kreftforeningen og Stiftelsen Dam	Brukermedvirkning	Høst 2024
Institute for Health Metrics and Evaluation (<i>norske data: FHI</i>)	Sykdomsbyrdedata 2021	Høst 2024
Kommunesektorens organisasjon	Innovasjonsbarometeret 2020	?
Menon Economics	Helsenæringens verdi 2022	?
RHF (eRapport)	Innovasjonsindikatorer	?

Facebook

HelseOmsorg21monitor
Publisert av Line Tangerås · 20. mai kl. 13:09 ·

I dag er den internasjonale dagen for kliniske studier. [HelseOmsorg21monitor](#) gratulerer alle som jobber med og for klinisk forskning med dagen!

Du kan finne utviklingen i antall søkte kliniske studier og annen relevant statistikk i monitoren: <https://www.helseomsorg21monitor.no/figur/54?figurType=LINE>

Søkte kliniske studier

Beskrivelse: Figuren viser antall søkte studier om klinisk utprøving til Direktoratet for medisinske produkter (DMP) (tidl. SLV), fra 2000 og framover. Antallet kliniske studier gir en indikasjon på forsknings- og utviklingsaktiviteten blant norske aktører innenfor legemiddelindustrien. Figuren viser søkte studier per år fordelt på kommersielle og ikke-kommersielle sponsorer.

Nyhetsbrev

Nyhetsbrev

Abonner på nyhetsbrev!

For å holde deg oppdatert på nyheter og hva vi driver med, trykk på Abonner

Abonner

[helseomsorg21monitor.no](https://www.helseomsorg21monitor.no)

LinkedIn

Line Tangerås · You
Seniorrådgiver Forskningsrådet / Senior Adviser Research Council of Norway | F...
6d ·

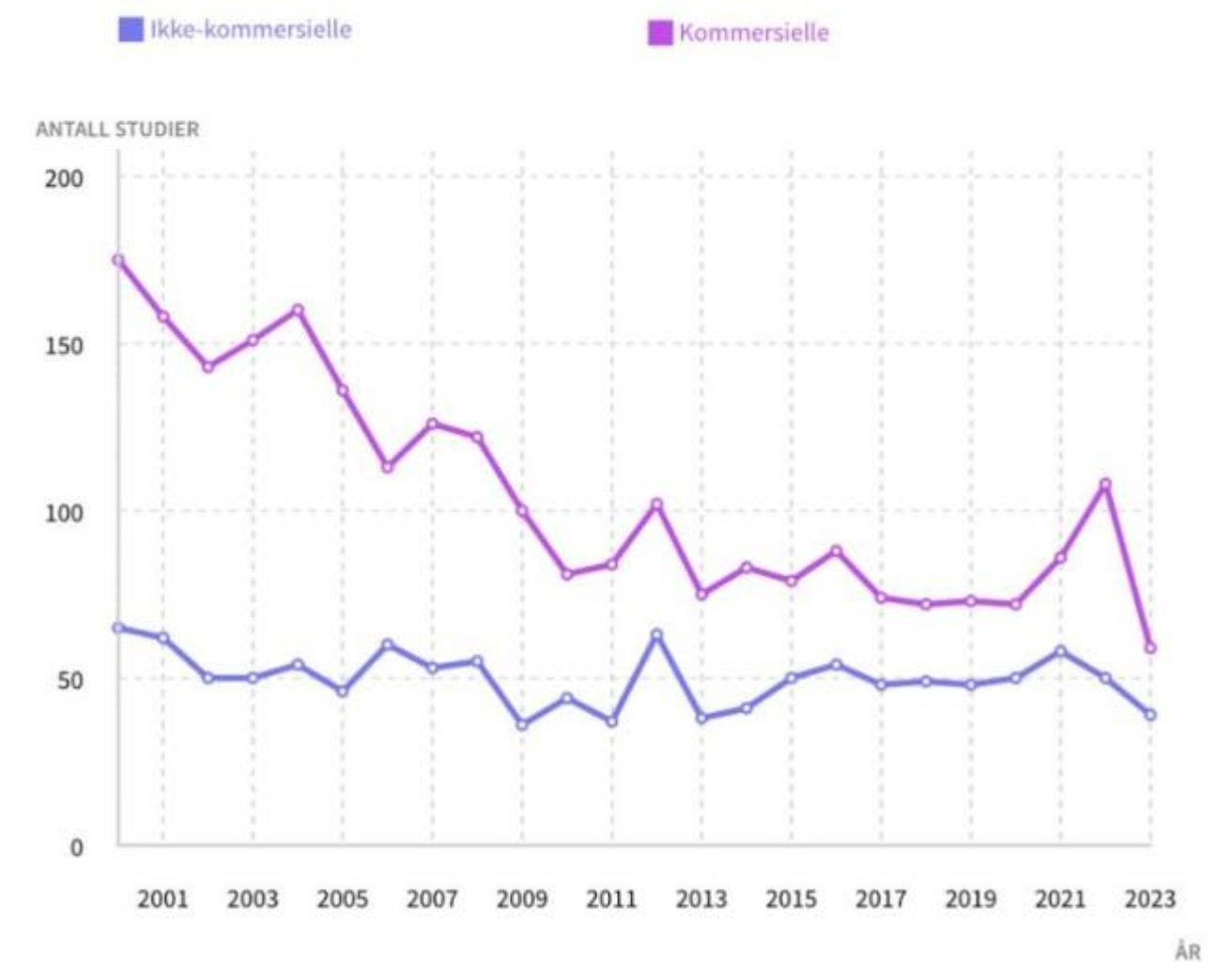
Gratulerer med den internasjonale dagen for kliniske studier (ICTD)! 🎉📚📖
Dagen markerer det vi regner som det første kontrollerte kliniske studiet - James Linds demonstrasjon av at skjærbuk kan forebygges med sitrusfrukt (20. mai 1747) 🍊

Du kan finne utviklingen i antall søkte kliniske studier og annen relevant statistikk i HelseOmsorg21-monitoren: <https://lnkd.in/d/NVFPADB>

#kliniskestudier #clinicaltrialsday2024 #forskning #helseomsorg21monitor

Søkte kliniske studier

Beskrivelse: Figuren viser antall søkte studier om klinisk utprøving til Direktoratet for medisinske produkter (DMP) (tidl. SLV), fra 2000 og framover. Antallet kliniske studier gir en indikasjon på forsknings- og utviklingsaktiviteten blant norske aktører innenfor legemiddelindustrien. Figuren viser søkte studier per år fordelt på kommersielle og ikke-kommersielle sponsorer.

HelseOmsorg21-strategien - måloppnåelse

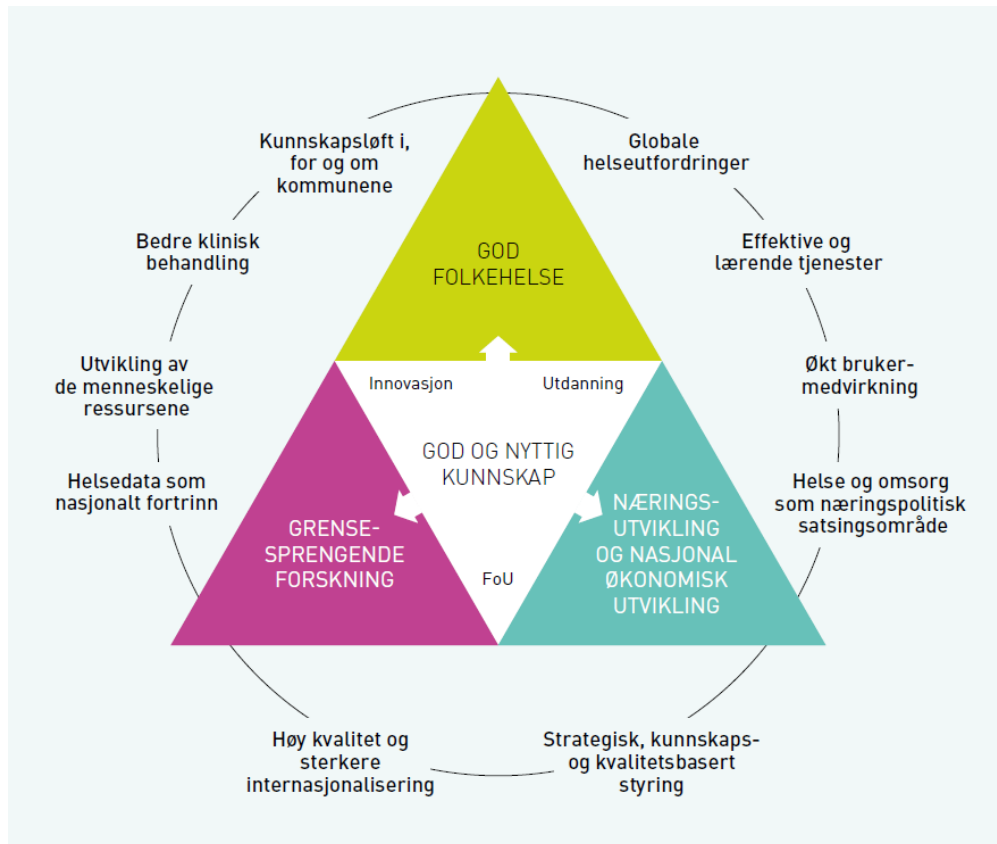
Møte HelseOmsorg21-rådet 4. juni 2024

Tine Thorbjørnsen og Henrietta Blankson

Strategiens satsingsområder og hovedprioriteringer

Tre-delt målbilde - Ti satsingsområder

Fem hovedprioriteringer

Et **kunnskapsløft for kommunene** med solid finansiering, etablering av et nasjonalt register for kommunale helse- og omsorgstjenester og med en UoH-sektor og ny instituttsektor innrettet mot kommunens behov.

Helse- og omsorg som et **næringspolitisk satsingsområde** med sektorspesifikke virkemidler og økt samhandling mellom offentlig og privat sektor.

Lettere tilgang til og økt utnyttelse av **helsedata**.

Et kunnskapsbasert helse- og omsorgssystem med **brukermedvirkning** og vektlegging av kompetanse, og det å utvikle, utprøve og dokumentere **effekter av tiltak**.

Sterkere satsing på **internasjonalisering** av forskning og økt deltakelse i konkurransen i EUs forskningssystem.

God folkehelse

God folkehelse

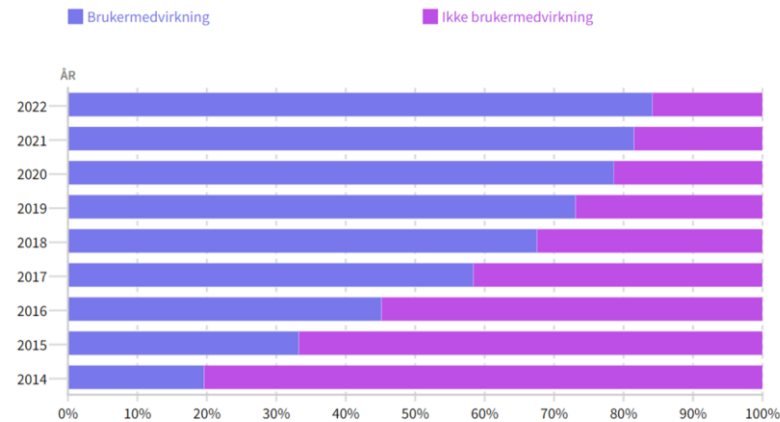
- Et forskningssystem innrettet mot kunnskapsbehov, brukernes behov og tjenestenes behov.
- Økt utnyttelse av forskningsbasert kunnskap både i praksisfeltet og i folkehelsearbeidet.
- Økt utnyttelse av forskningsbasert kunnskap i tjenesteutvikling og politikkutforming.
- Økt utnyttelse av helsedata for forskning, analyser og forbedring av helse- og omsorgstjenestene.
- Økt personlig kunnskap og utnyttelse av egne helsedata for bedre helse og livskvalitet.
- Lærende og utviklende helse og omsorgstjenester.
- Økt antall kliniske studier.
- God kvalitet og relevant praksis i de helsefaglige utdanningene

Et forskningssystem innrettet mot kunnskapsbehov, brukernes behov og tjenestenes behov

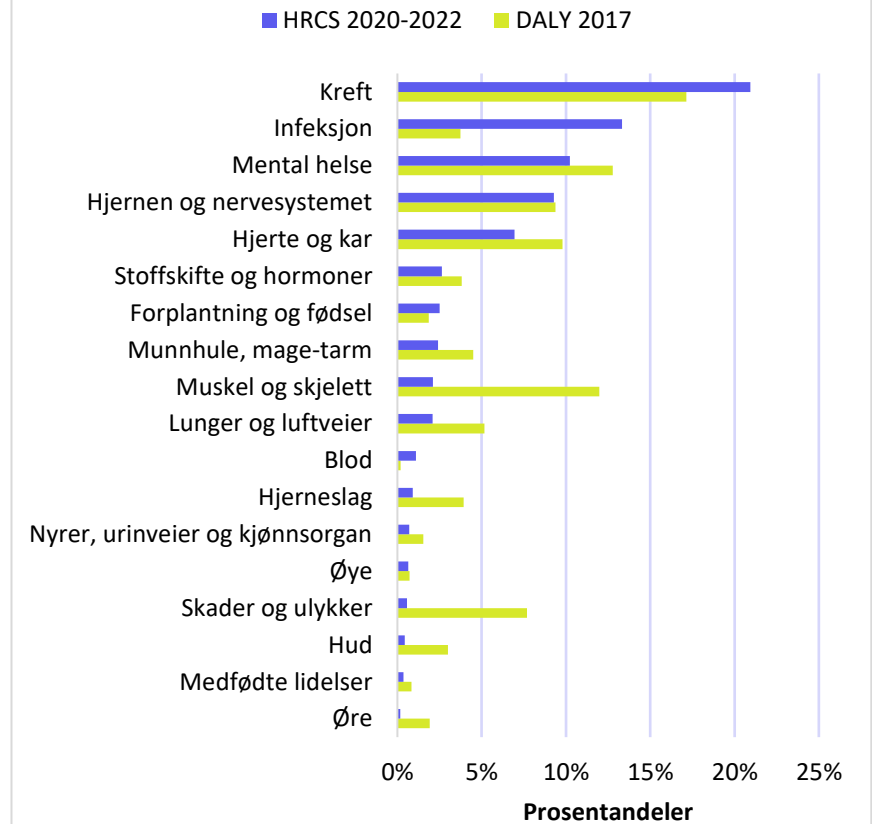
KOMMUNENES STRATEGISKE FORSKNINGSORGAN

Brukermedvirkning i helseforetakene

<https://www.helseomsorg21monitor.no/figur/233>

HRCS for Forskningsrådet, Kreftforeningen, RHF, EU og Damstiftelsen(2020-2022) og DALY (2017)

HRCS: HO2-monitor, DALY: FHI/Global Burden of Disease statistikkbank

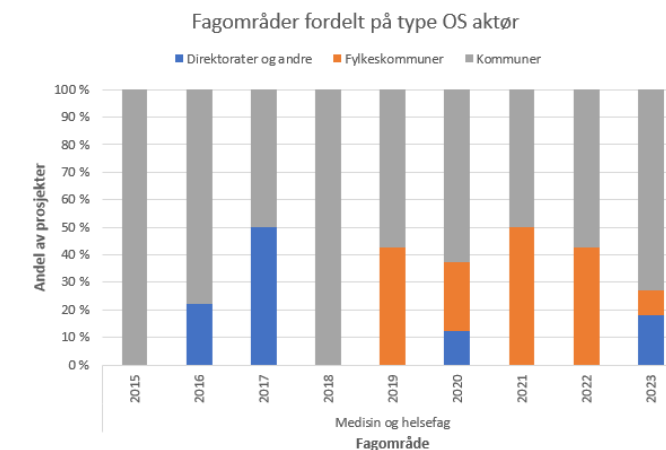
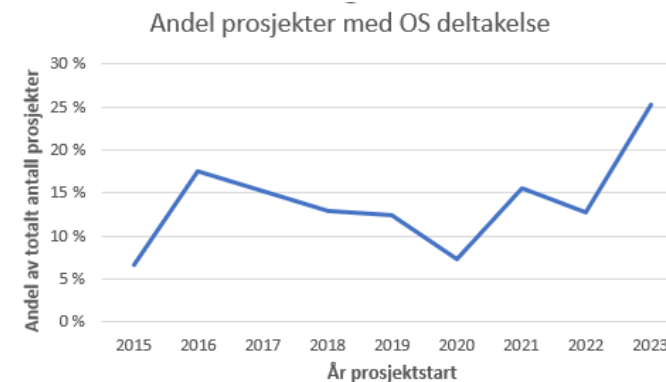
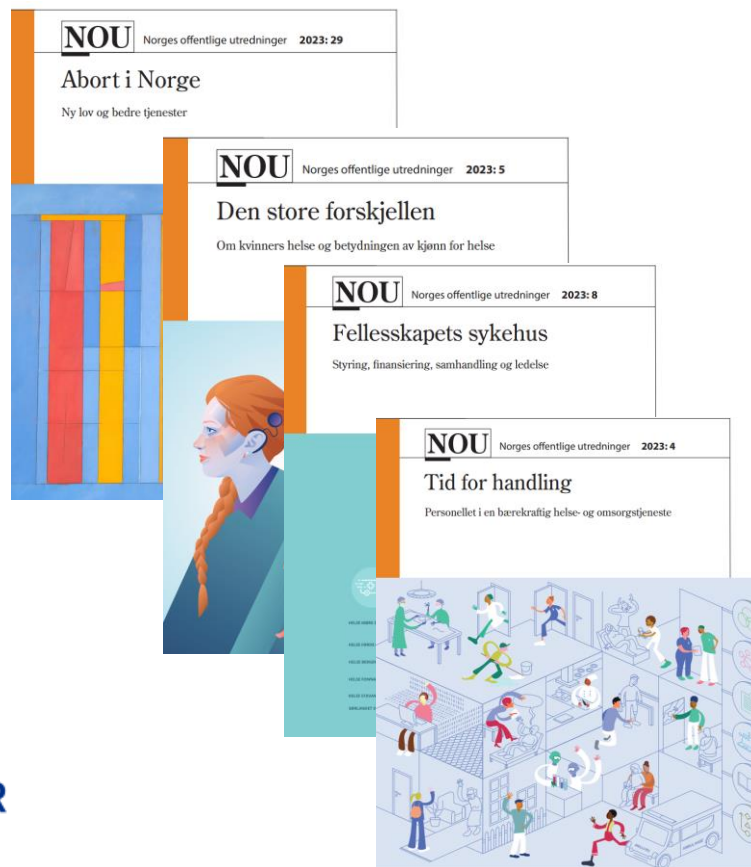
Økt utnyttelse av forskningsbasert kunnskap i tjenesteutvikling og politikkutforming

Økt utnyttelse av forskningsbasert kunnskap både i praksisfeltet og i folkehelsearbeidet

Sluttrapport februar 2019 til HelseOmsorg21-rådet, fra Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF)

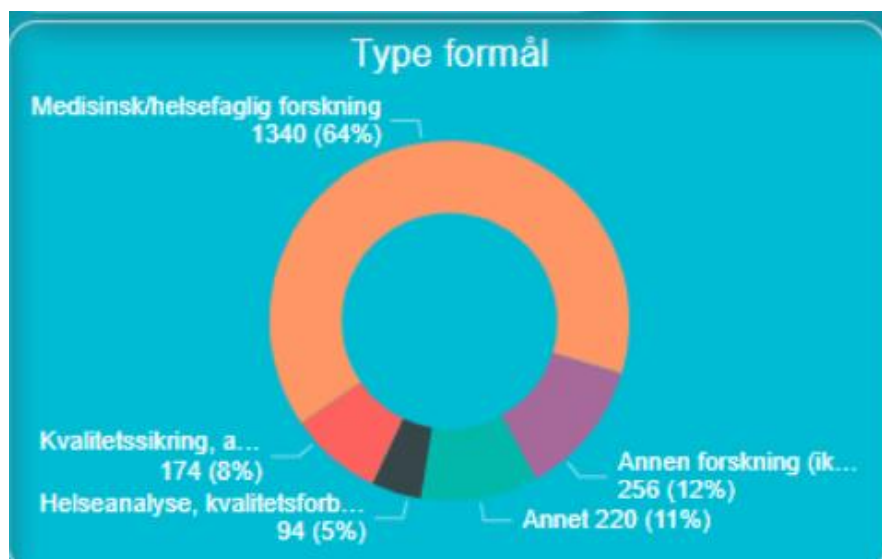
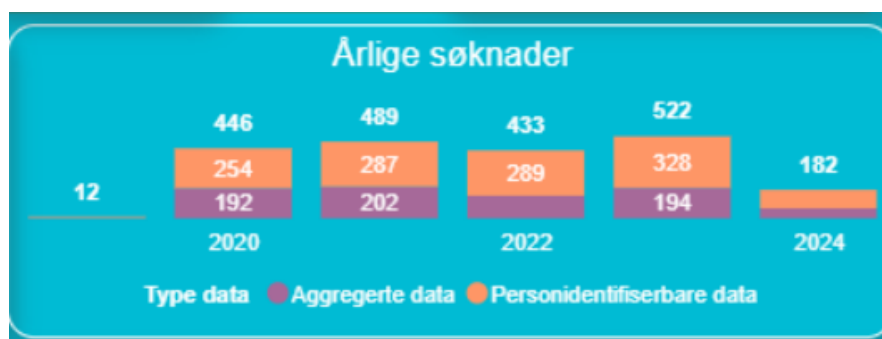

KOMMUNENES STRATEGISKE FORSKNINGSORGAN

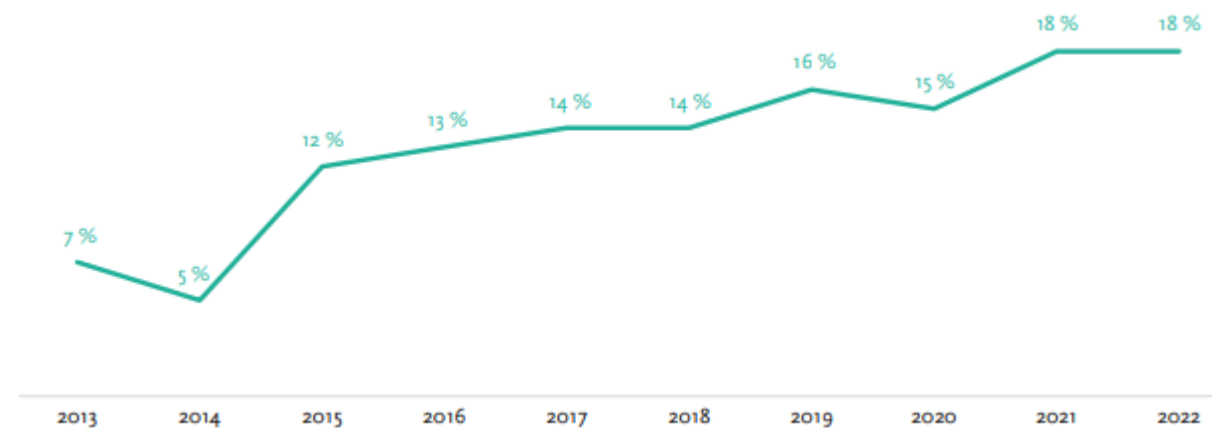
Økt utnyttelse av helsedata for forskning, analyser og forbedring av helse- og omsorgstjenestene

Søknader til Helsedataservice 13.12.2019 - 8.5.2024

Faglig rapportering fra RHF-ene

Andel regionale forskningsmidler 2013–2022 til prosjekter som benytter ett eller flere helseregistre i forskningsprosjektet. Nasjonal rapport fra spesialisthelsetjenesten 2022

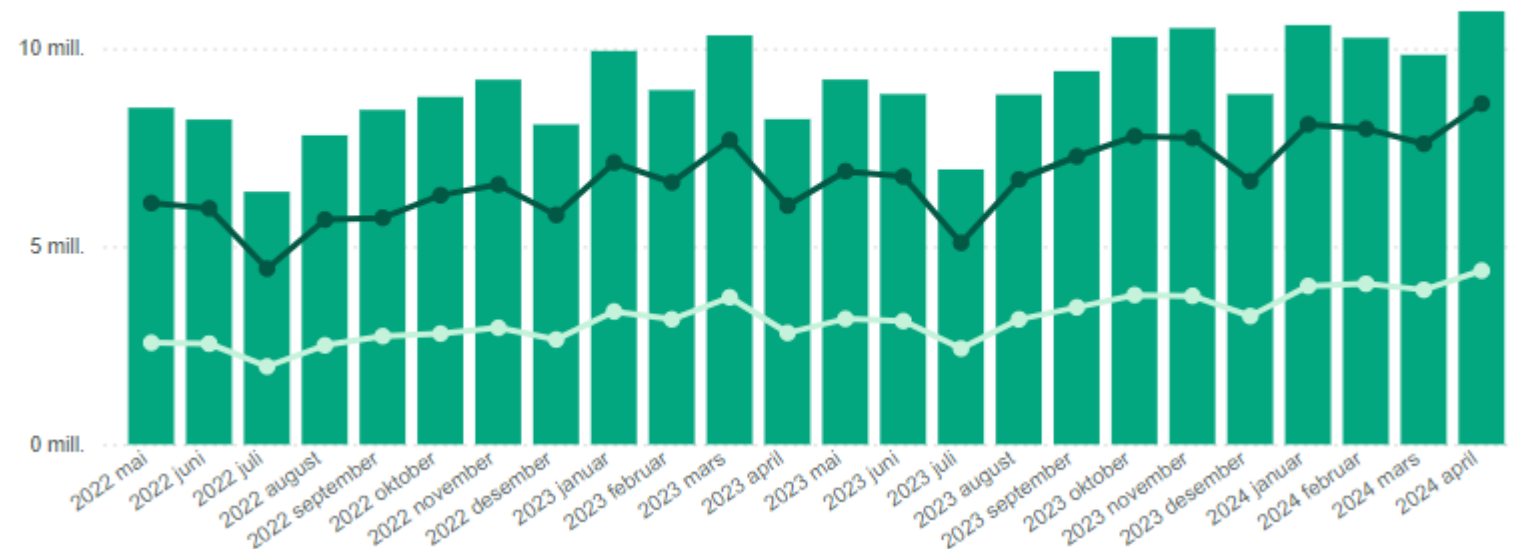

Økt personlig kunnskap og utnyttelse av egne helsedata for bedre helse og livskvalitet

Besøksstatistikk Helsenorge

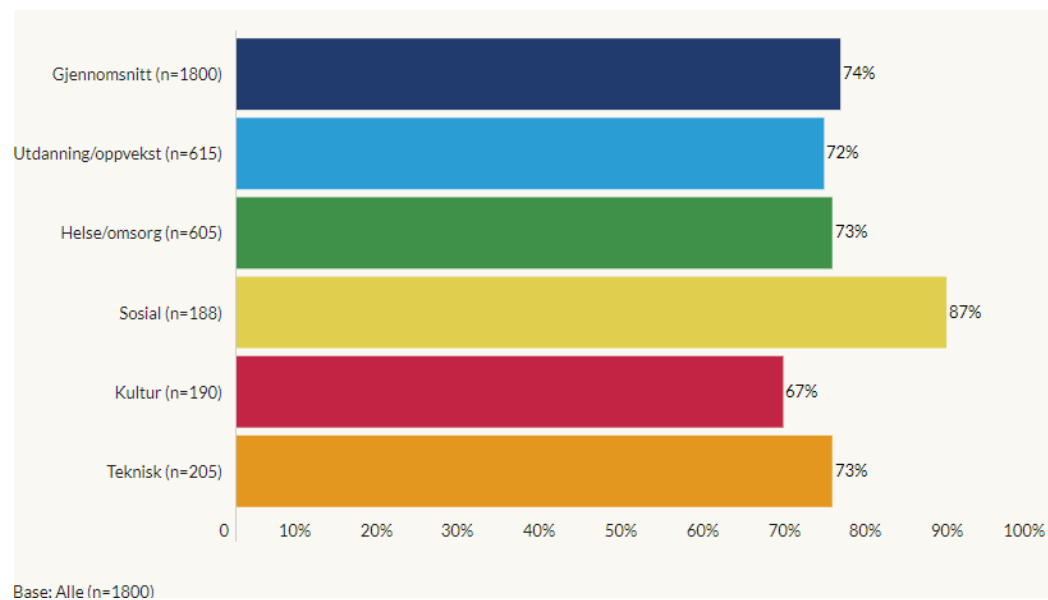
Utvikling siste 2 år

● Besøk ● Besøk med innlogging ● Besøk fra Helsenorge-app

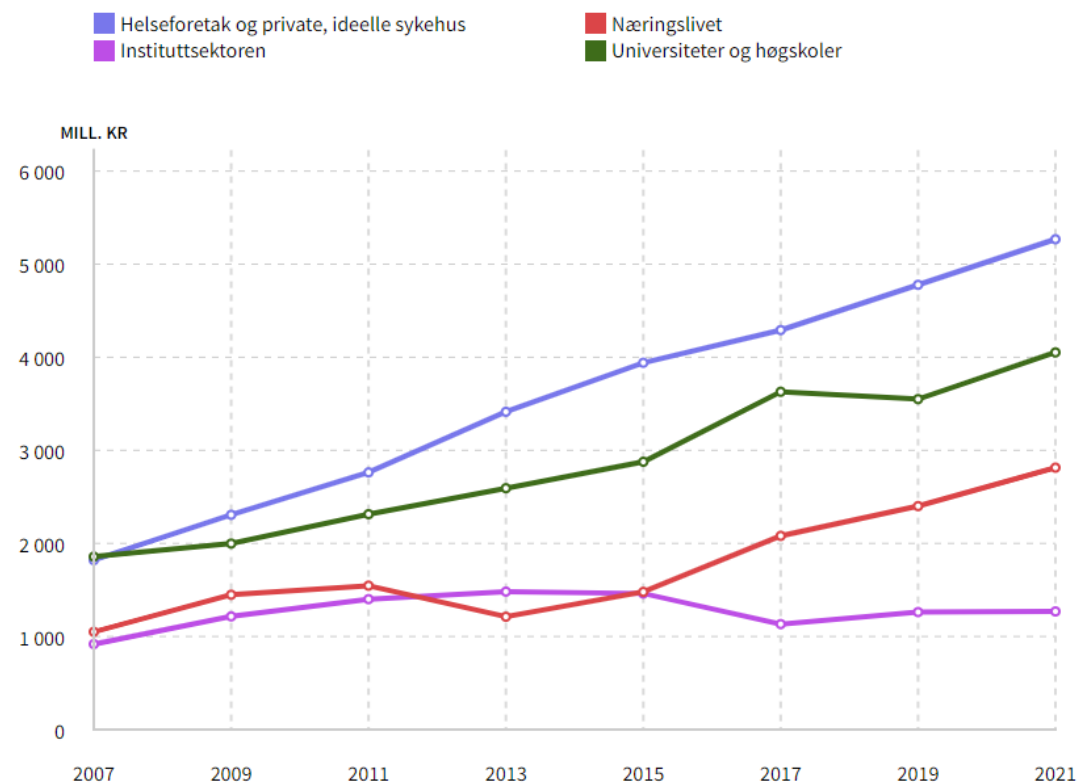

Lærende og utviklende helse- og omsorgstjenester

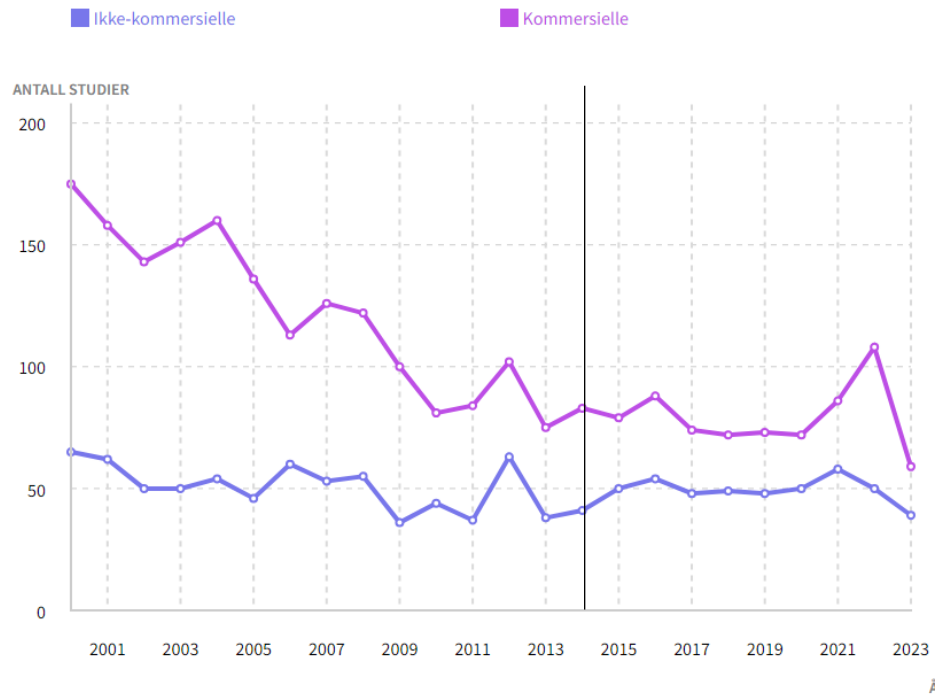
Innovasjonstrykk i kommunene, KS innovasjonsbarometer 2020

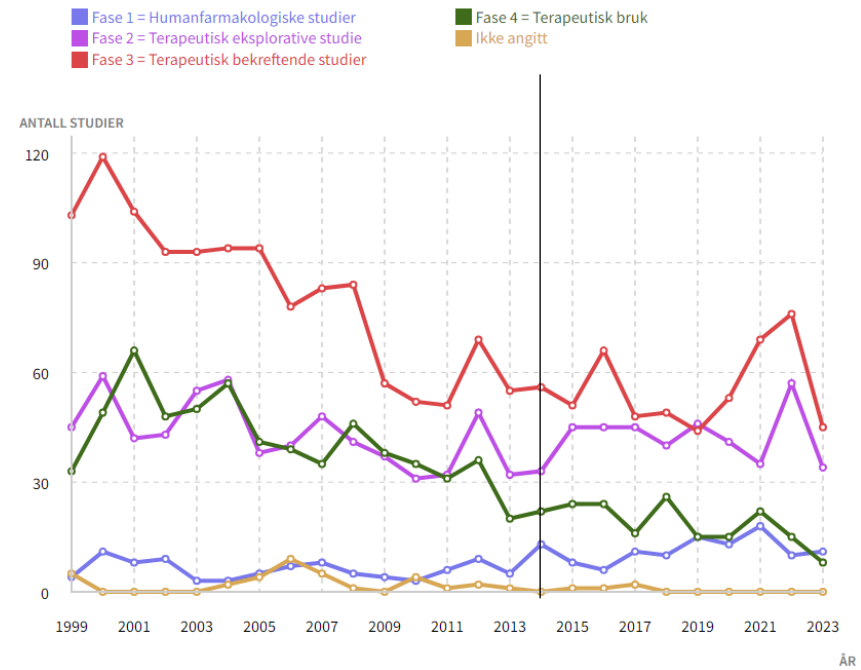
Driftsutgifter til FoU innenfor temaområdet Helse og omsorg etter sektor

Økt antall kliniske studier

Søkte kliniske studier - HelseOmsorg21Monitor

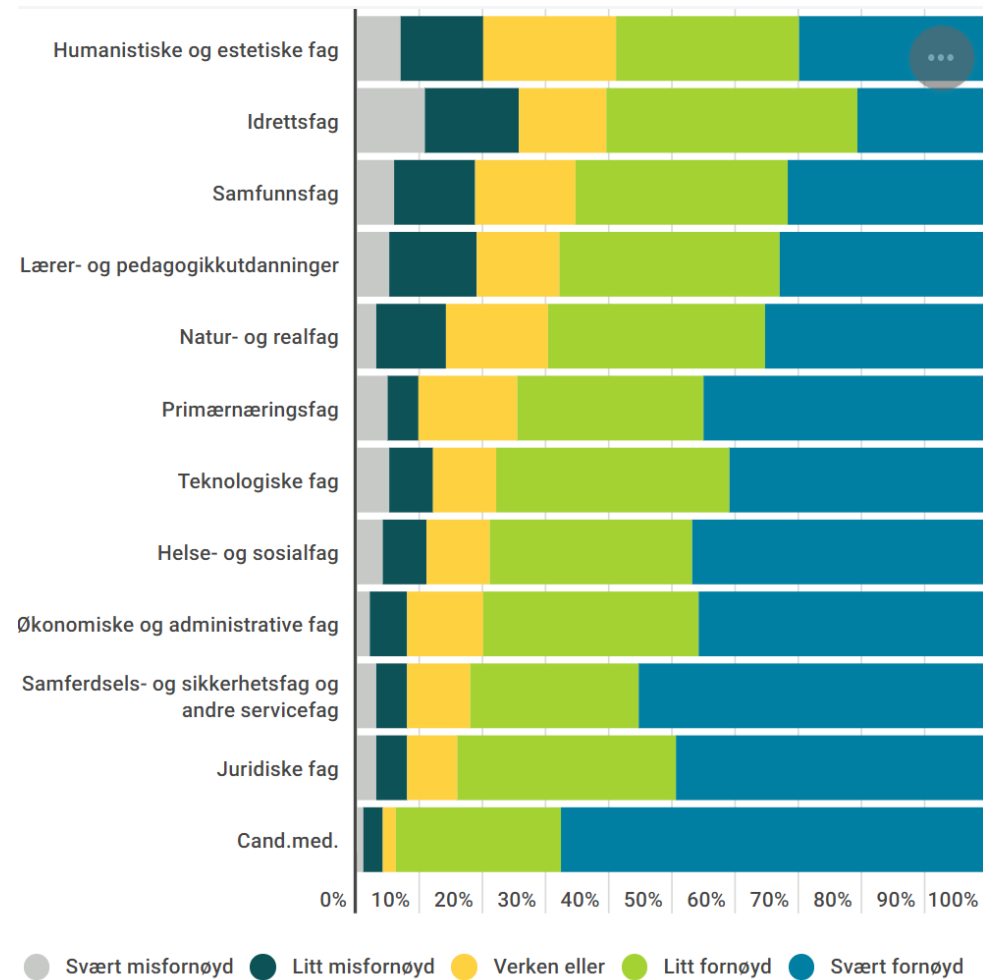

Søkte kliniske studier fordelt på faser - HelseOmsorg21Monitor

God kvalitet og relevant praksis i de helsefaglige utdanningene

Dersom du tenker tilbake på ditt studium, hvor fornøyd har du vært med studiets relevans for arbeidslivet?

Kilde: NIFU (indikatorrapporten 2023),

Næringsutvikling og nasjonal
økonomisk utvikling

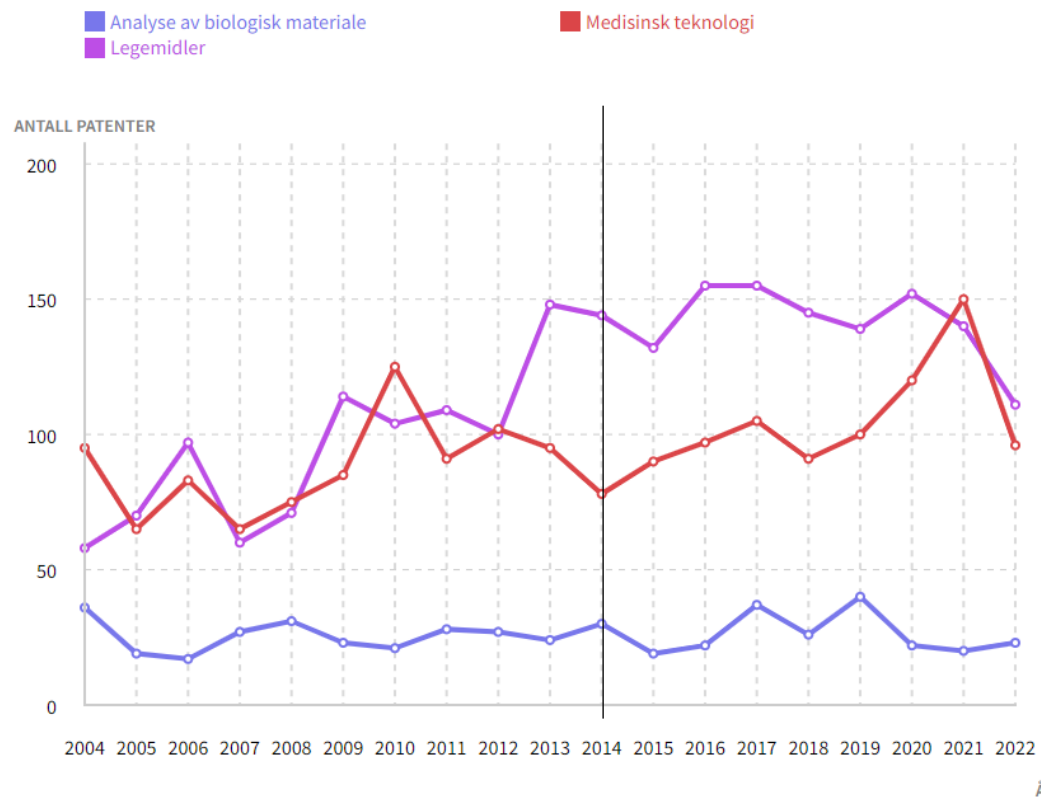

Næringsutvikling og nasjonal økonomisk utvikling

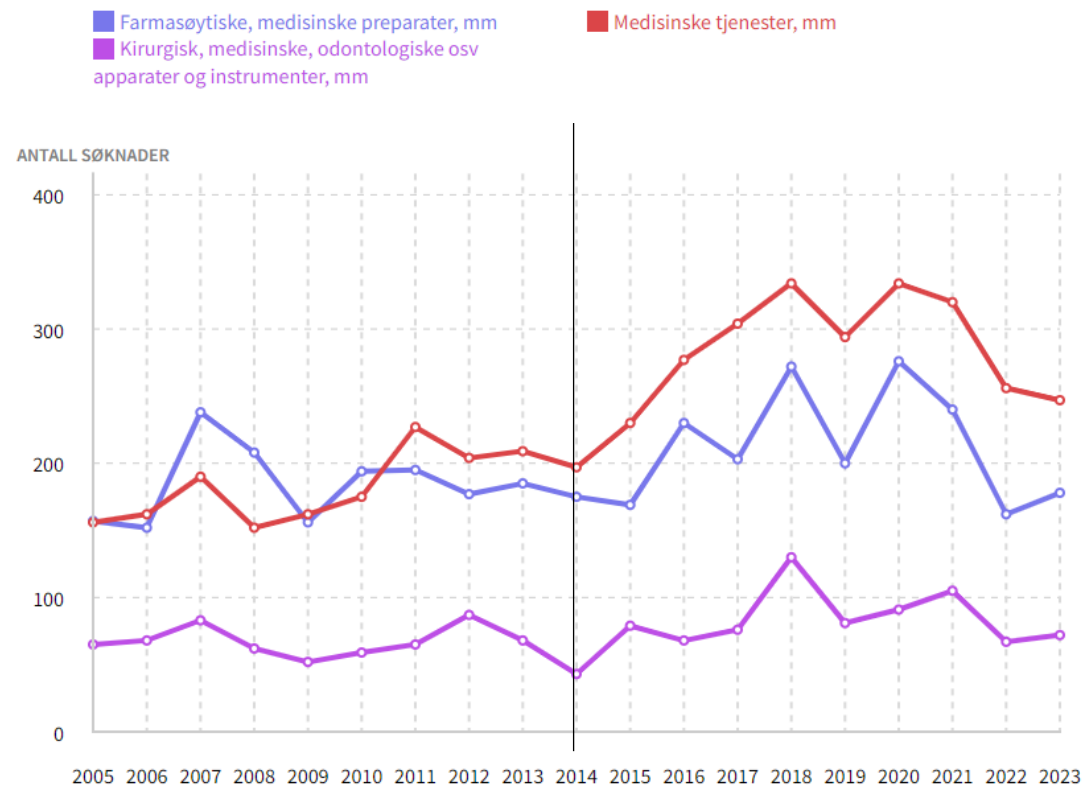
- Økt registrering av patenter og varemerker på helse- og omsorgsområdet.
- Økt antall selskapsetableringer på helse- og omsorgsområdet.
- Gode utviklingskår for norsk helseindustri.
- Økt antall norske industrilokomotiver innenfor helse.
- Økt antall internasjonale selskaper med FoU-enheter i Norge.
- Økt antall industrifinansierte kliniske studier.
- Øke innovative anskaffelser som andel av totale anskaffelser innenfor helse og omsorg.
- Økt støtteandel til næringslivet i FoU-prosjekter på linje med Horisont 2020.
- Økt andel for helse- og omsorgsforskning i privat sektors FoU-investeringer
- Økt andel FoU i den private helse- og omsorgssektoren.
- Økt samhandling mellom næringsliv og det offentlige.

Økt registrering av patenter og varemerker på helse- og omsorgsområdet

Antall patenter innen helserelaterte teknologier

Antall varemerkesøknader innen medisin og helse

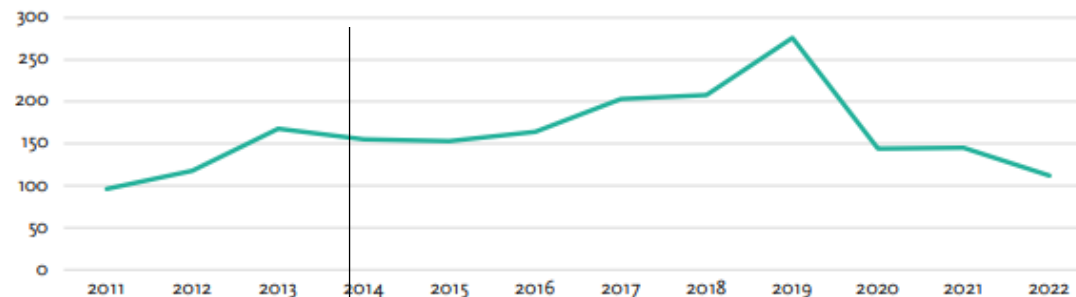

Sett inn presentasjonstittel via toppmeny "Sett inn - Topptekst og bunntekst"

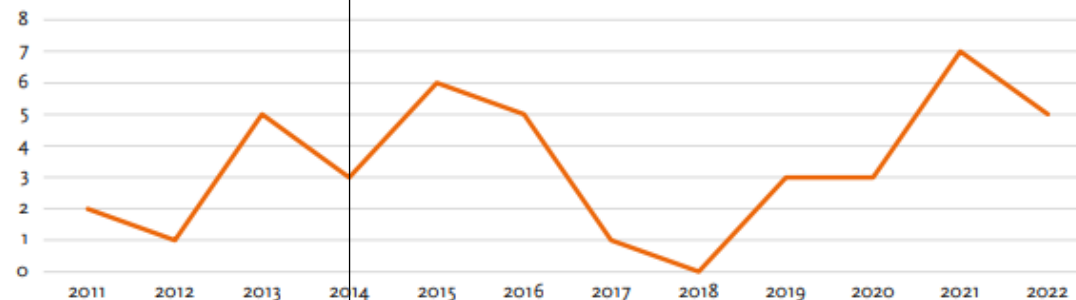
Økt antall selskapsetableringer på helse- og omsorgsområdet

Kommersialisering av ideer fra helseforetakene gjennom TTO-ene 2011-2022. Data fra Forskningsrådet, figurene er hentet fra Nasjonal rapport om forskning og innovasjon fra spesialisthelsetjenesten.

Antall forskningsbaserte forretningsideer som er vurdert

Antall gjennomførte bedriftsetableringer

Antall undertegnede lisensavtaler

Gode utviklingskår for norsk helseindustri

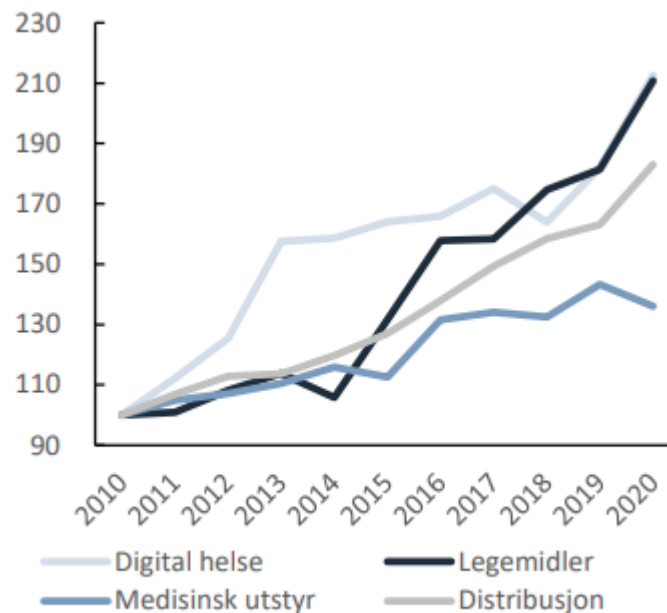

VEIKART
Helsenæringen

Til: Næringsminister, Jan Christian Vestre
Fra Nasjonalt eksportråd
Oktober 2023

Nærings- og fiskeridepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet

Forslag til nasjonal eksportsatsing på helseindustrien

Indeksert vekst i verdiskaping for bransjene i helseindustrien. Basisår=2010. Kilde: Menon

	2010	2020	Endring	Endring %
Digital helse	0,8	1,7	0,9	113 %
Legemidler	7,0	14,8	7,8	111 %
Medisinsk utstyr	3,4	4,6	1,2	36 %
Distribusjon	3,6	6,6	3,0	83 %
Totalt	14,8	27,7	12,9	87 %

Verdiskaping for helseindustrien 2010 og 2020 etter bransje (i milliarder kroner). Kilde: Menon

Økt antall norske industrilokomotiver innenfor helse

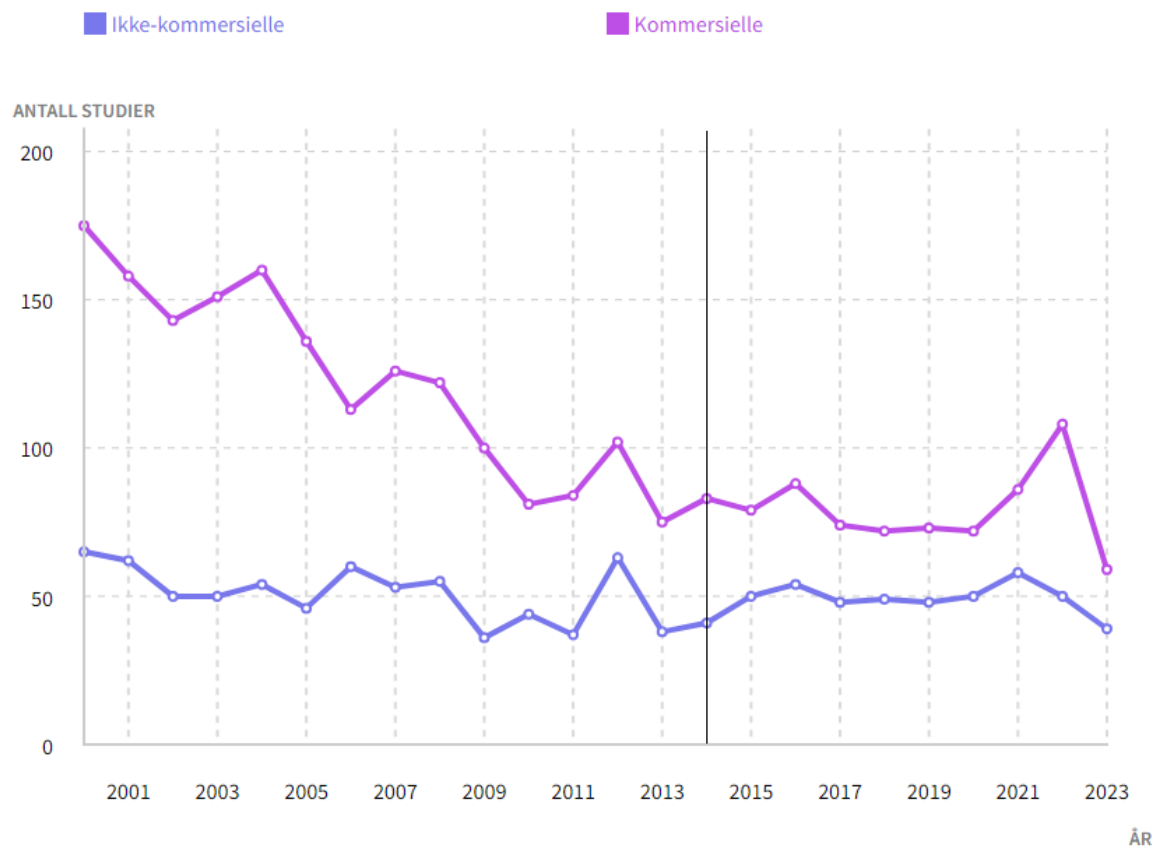
«Noen eksempler på suksesshistorier i den norske helseindustrien er:

GE Healthcare, Bayer, ThermoFisher, Laerdal Medical, GE Vingmed, Vistin Pharma, PHARMAQ part of Zoetis, Curida Diatec, Agilera, Next Pharma, ArcticZymes, Medistim og Sero.»

Økt antall internasjonale selskaper med FoU-enheter i Norge

- Internasjonal trend i selskapene er sentralisering
- Noen eksempler der Norge ligger langt fremme i forskningen.
- Må jobbe med vertsattraktivitet
 - NorTrials
 - Måltall for andel pasienter i kliniske studier

Økt antall industrifinansierte kliniske studier

NorTrials

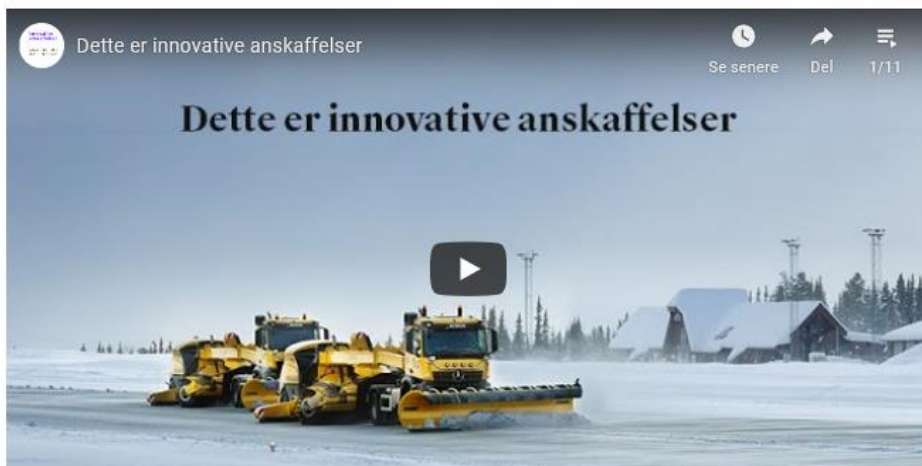
 <p>Fordøylelssykdommer NorTrials-senteret for fordøylelssykdommer er lagt til Universitetssykehuset i Nord-Norge HF.</p>	 <p>Hjernehelsete NorTrials-senteret for hjernehelsete og nevrologiske sykdommer er lagt til Haukeland universitetssykehus HF.</p>	 <p>Hjerte-kar NorTrials-senteret for hjerte-karsykdommer er lagt til Akershus universitetssykehus HF.</p>
 <p>Inflammasjon NorTrials-senteret for inflammasjon er lagt til Stavanger universitetssykehus.</p>	 <p>Kreft NorTrials-senteret for kreftsykdommer er lagt til Oslo universitetssykehus HF.</p>	 <p>Medisinsk utstyr NorTrials-senteret for medisinsk utstyr er lagt til St. Olavs hospital HF.</p>

Øke innovative anskaffelser som andel av totale anskaffelser innenfor helse og omsorg

Innovative anskaffelser

Hva blir det neste?

☰ Meny [Kontakt oss](#) [Kalender](#) [English](#)

○ Siste fra programmet

[Hvilken prosedyre skal du velge?](#)

16. januar 2020 – Prosjektblogg

[Bli kjent med Elisabeth!](#)

13. januar 2020 – Prosjektblogg

[Sikker prøvetaking og analyse i hjemmet](#)

9. januar 2020 – Pågående anskaffelse

[Anskaffelser](#) [Prosjektblogg](#) [Leder](#) [Nyheter](#)

Innovative anskaffelser telles ikke merket på helse, kun total.

Kilde: <https://innovativeanskaffelser.no/>

Økt støtteandel til næringslivet i FoU-prosjekter på linje med Horisont 2020

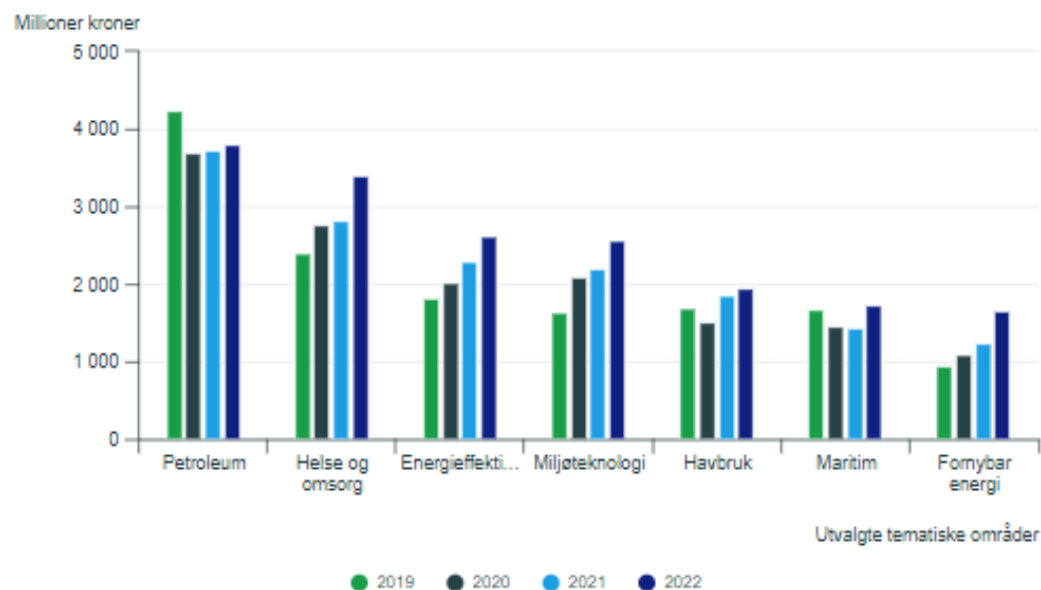
Fra HelseOmsorg21-strategien: Nytt strategisk virkemiddel for innovasjonsprosjekter i næringslivet for utvikling, verifisering, demonstrering og pilotering av helse- og omsorgsinnovasjoner for tjenestene og for et raskt voksende privatmarked.

Støtteandelen må være på samme nivå som støtteandelen for bedrifter i Horisont 2020. Resultater fra innovasjonsprosjektene må bringes inn i innovative anskaffelser slik at FoU-resultater kommer til anvendelse mye raskere enn i dag.

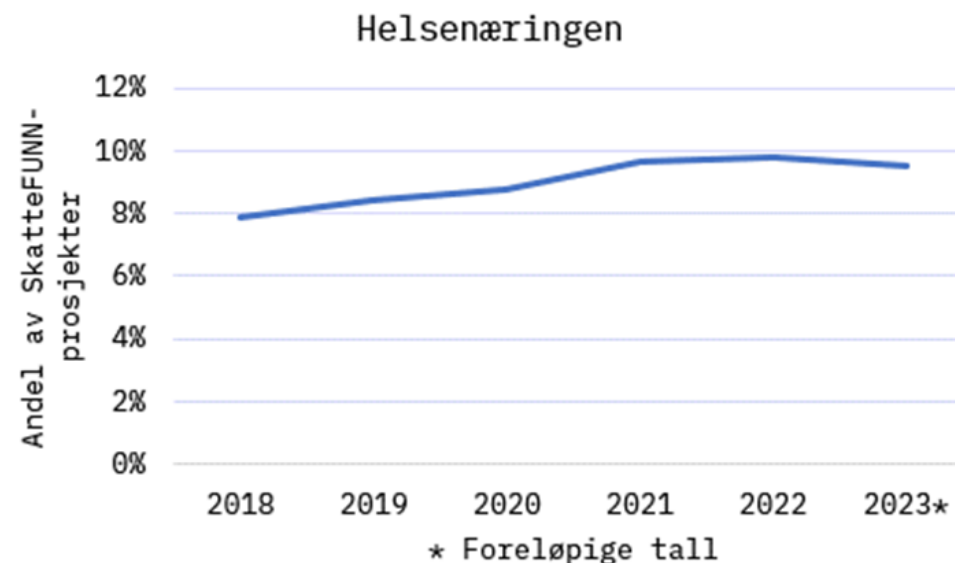
Virkemidler Pilot Helse, innovasjonsprosjekt i næringslivet, innovasjonsprosjekt i offentlig sektor, innovasjonskontrakter hos IN, innovasjonspartnerskap fra IN

Økt andel for helse- og omsorgsforskning i privat sektors FoU-investeringer

Økt andel FoU i den private helse- og omsorgssektoren

Driftskostnader til FoU etter utvalgte tematiske områder¹. 2019 – 2022. *Kun bedrifter med minst 10 ansatte.

Økt samhandling mellom næringsliv og det offentlige

- Leverandørutviklingsprogrammet
- Helseteknologiordningen
- Pilot helse

- Bedrifter opplever en mer positiv kultur for samarbeid

Grensesprengende forskning

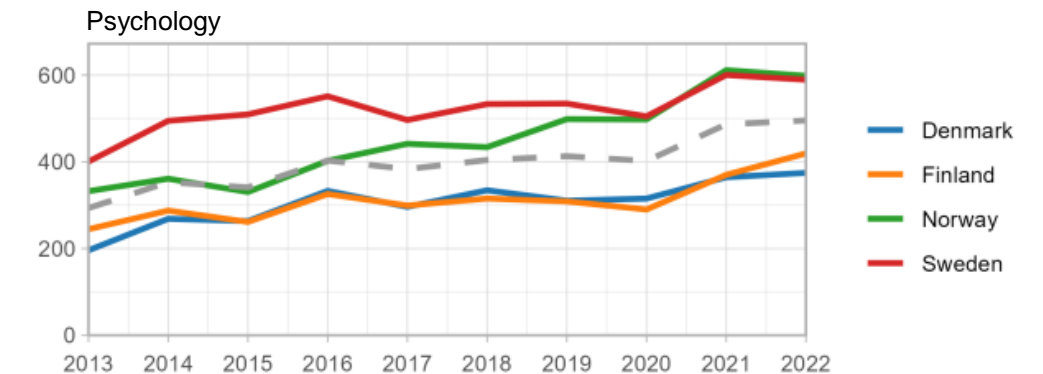
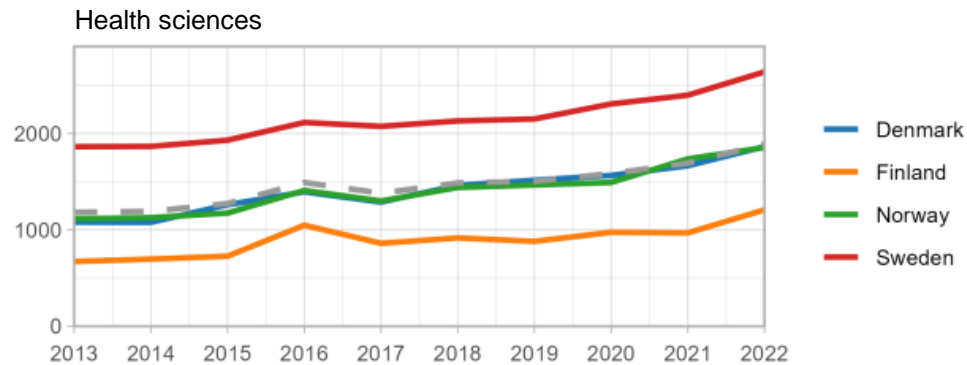
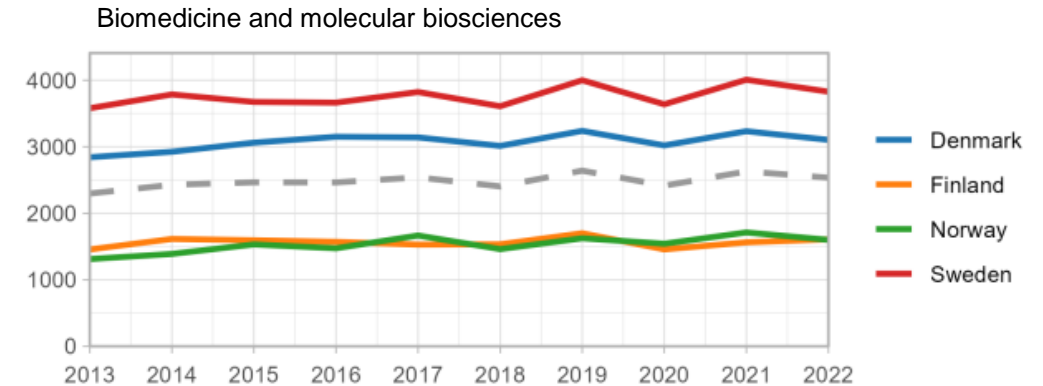
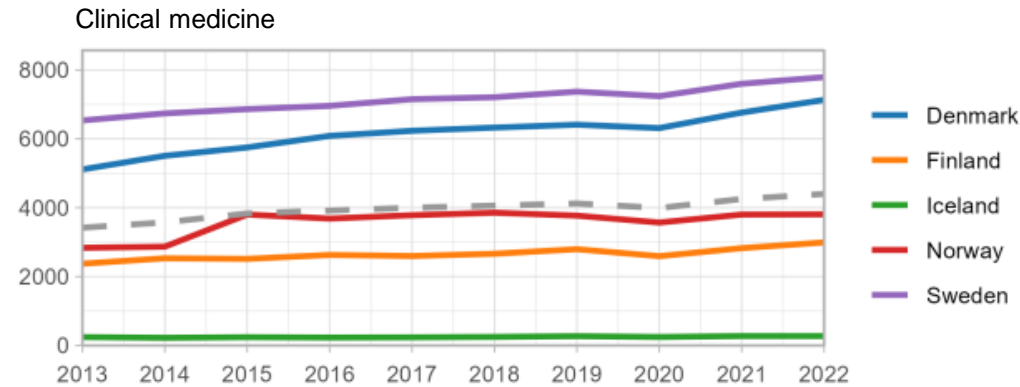

Grensesprengende forskning

- Økt antall publikasjoner i internasjonale topptidsskrifter – opp på nivå med Danmark.
- Publikasjonstall og siteringer på nivå med Sverige og Danmark.
- Økt mobilitet for norske forskere.
- Økt antall søknader til EUs forskningsutlysninger.
- Flere søknader med deltakelser på tvers av sektoren mellom både UoH/RHF og akademia/helsesektoren og industrien.
- Økt returandel i EUs rammeprogram Horisont 2020 (opp på nivå med Sverige og Danmark)

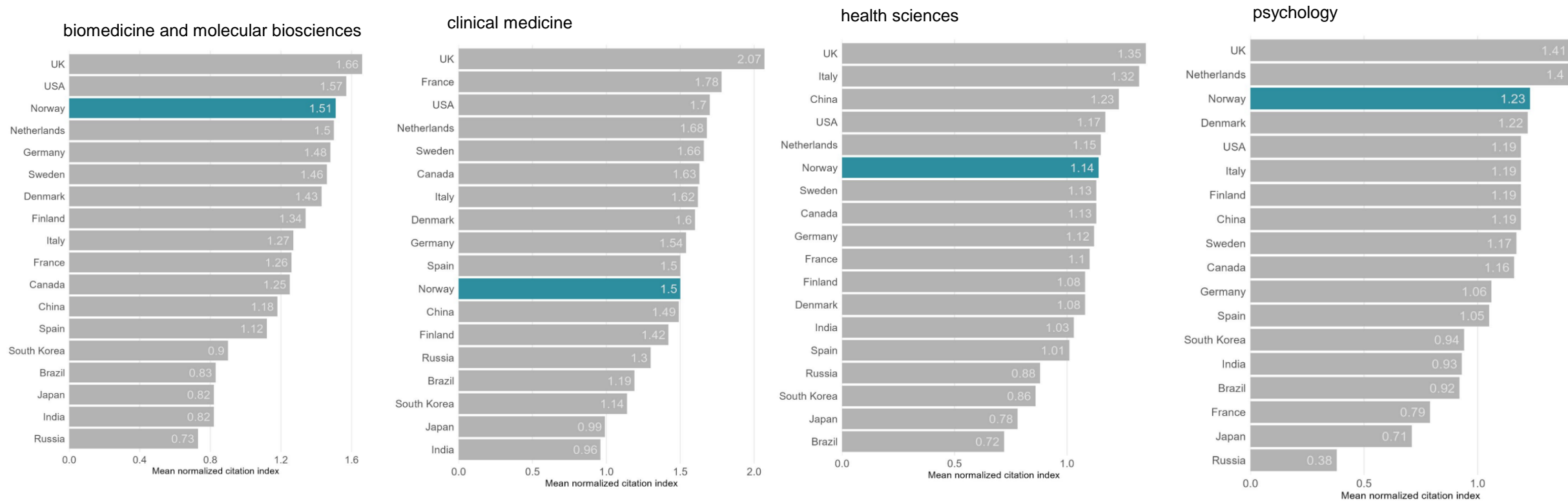
Økt antall publikasjoner i internasjonale topptidsskrifter – opp på nivå med Danmark

Number of publications (modified author shares) for the largest contributors across the Nordics. 2013-2022. Regional mean = dotted grey

Publikasjonstall og siteringer på nivå med Sverige og Danmark

Mean normalized citation index of Norwegian publishing within health sciences for the period 2019-2021 with comparative countries. World mean = 1

Økt mobilitet for norske forskere

Rapport publisert

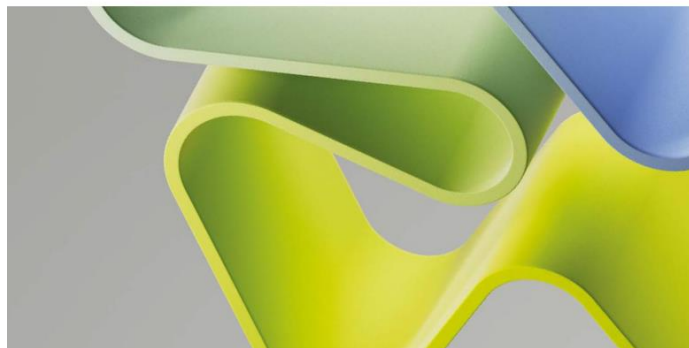

Evaluation of Life Sciences 2022-2024

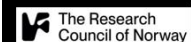
National report

Evaluation of Biosciences in Norway
2022-2024

March 2024

Evalueringen pågår

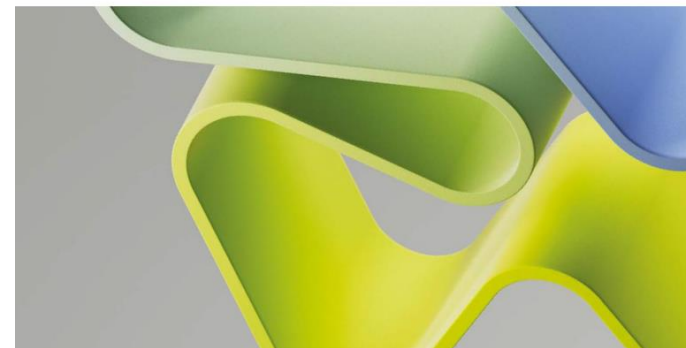

Evaluation of Life Sciences 2022-2024

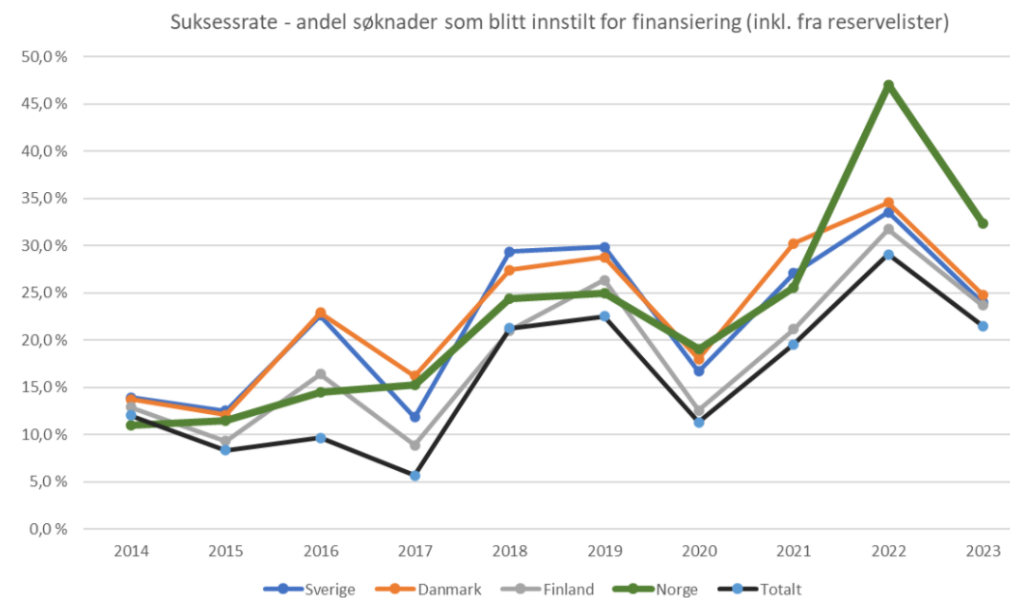
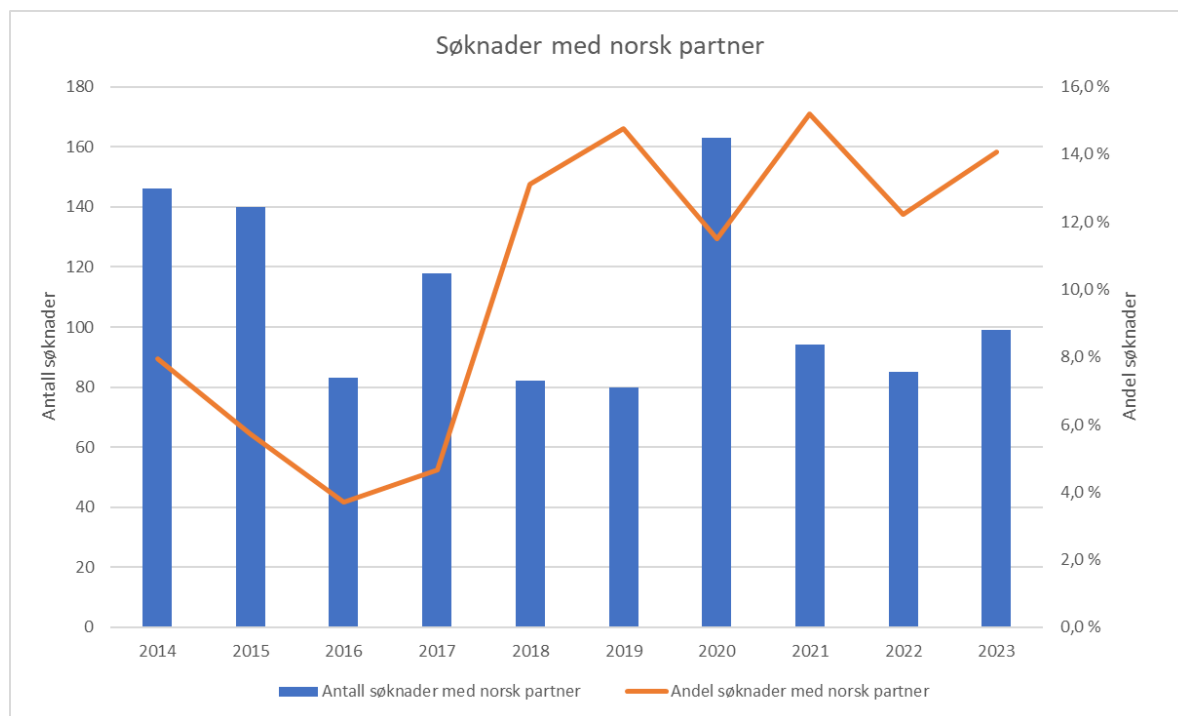
National report

Evaluation of Medicine and Health Sciences in Norway
2022-2024

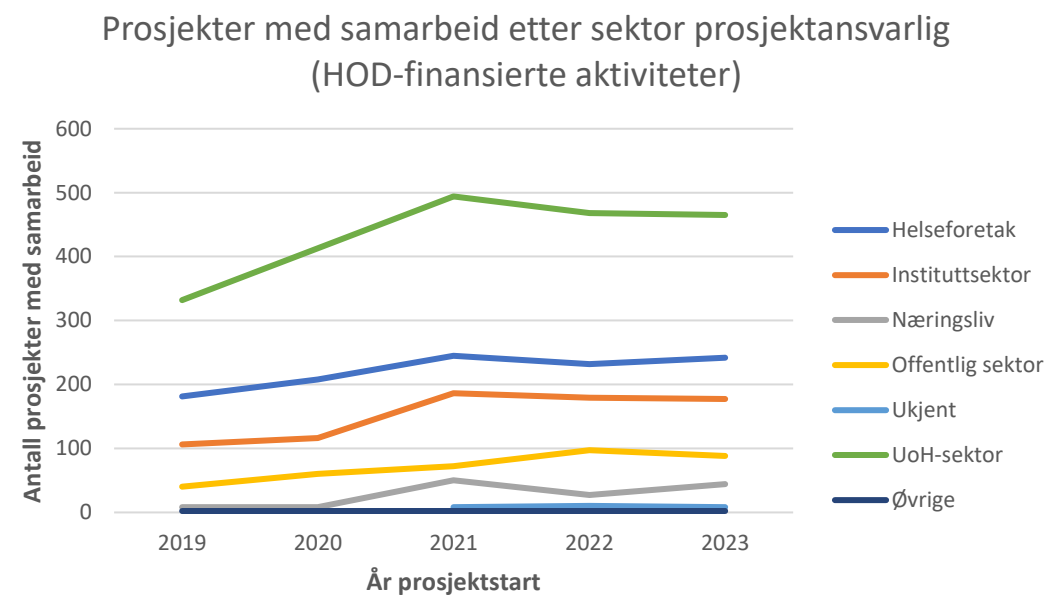
2025

Økt antall søknader til EUs forskningsutlysninger

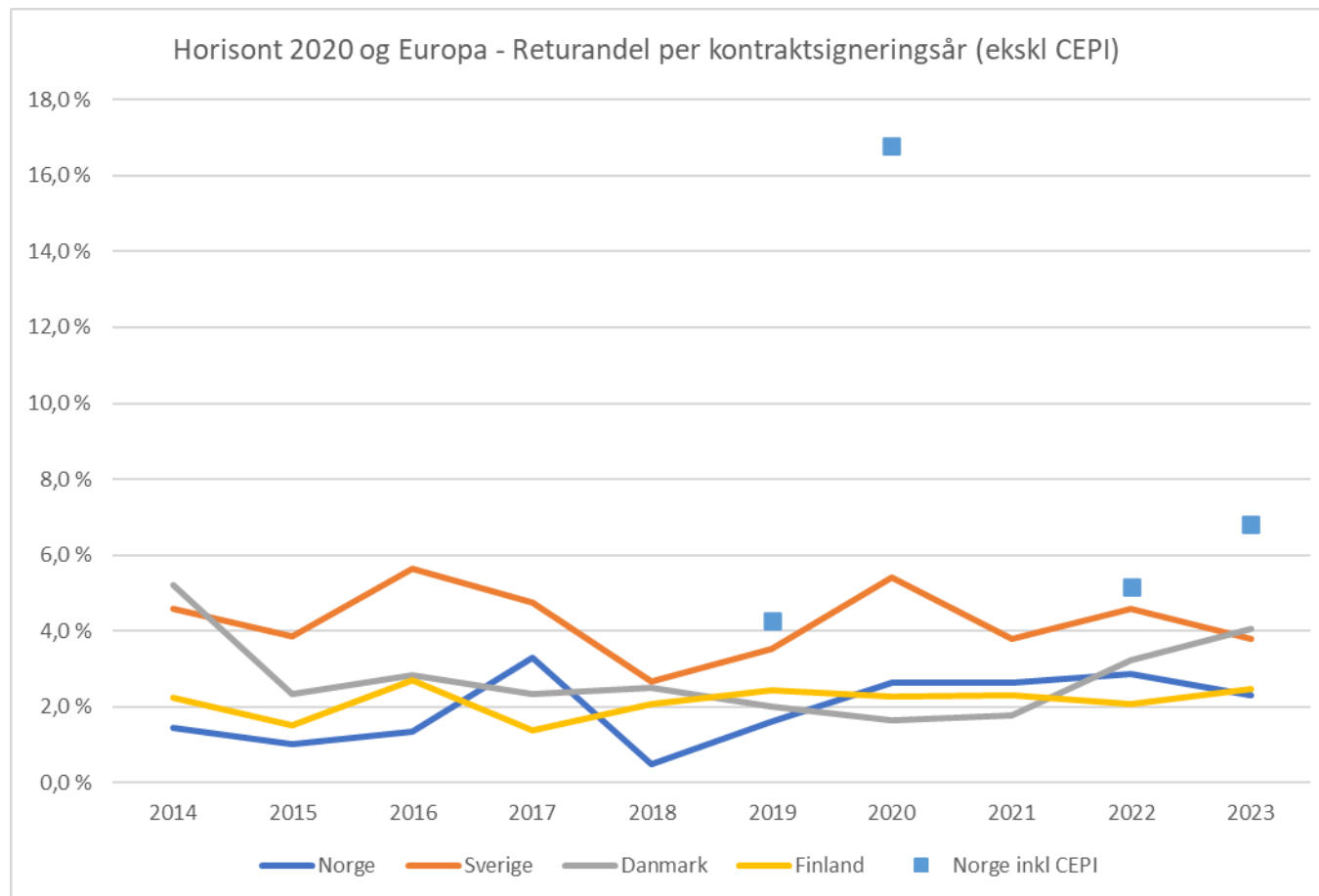

Flere søknader med deltakelser på tvers av sektoren mellom både UoH/RHF og akademia/helsesektoren og industrien

2023	Samarbeidspartner									
Prosjektansvarlig	Helseforetak	Instituttsektor	Næringsliv	Offentlig sektor	Ukjent	UoH-sektor	Utlandet	Øvrige	Totalsum	
Helseforetak	31 %	8 %	7 %	9 %	5 %	19 %	15 %	6 %	100 %	
Instituttsektor	8 %	14 %	7 %	11 %	3 %	24 %	26 %	7 %	100 %	
Næringsliv	34 %	7 %	9 %	20 %	7 %	11 %	5 %	7 %	100 %	
Offentlig sektor	11 %	18 %	9 %	26 %	1 %	27 %	3 %	3 %	100 %	
Ukjent	13 %	0 %	0 %	38 %	13 %	13 %	13 %	13 %	100 %	
UoH-sektor	22 %	11 %	4 %	9 %	5 %	17 %	27 %	6 %	100 %	
Øvrige	0 %	50 %	0 %	50 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %	
Totalsum	22 %	11 %	6 %	12 %	4 %	19 %	21 %	6 %	100 %	

Økt returandel i EUs rammeprogram Horisont 2020 (opp på nivå med Sverige og Danmark)

Takk for oppmerksomheten!

Hvordan jobber HelseOmsorg21 rådet

HO21 møte 2/2024

Rådets formål

legge til rette for samarbeid om helse- og omsorgsforskning, innovasjon og næringsutvikling, og derved bidra til god folkehelse, effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet og verdiskaping

Handlingsplan for HelseOmsorg21-rådet 2022-23

God folkehelse

Kommunens strategiske forskningsorgan KSF er etablert med langsiktig finansiering

Befolkningen har høy tillit til styring, regulering og forvaltning av helsedata

Kommunene arbeider kunnskapsbasert innenfor helse- og omsorg

Offentlige og private aktører sørger for likeverdig innsats mellom forebygging og behandling

Innbyggerne har like forutsetninger og muligheter for å oppnå god helse

Fremtidens helse- og omsorgstjenester

Helse- og omsorgstjenestene er bærekraftige

Norge er et foregangsland for digitaliserte helse- og omsorgstjenester

Kliniske studier er en integrert del av helse- og omsorgstjenesten

Befolkningen tilbys kliniske studier i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Norsk helsepersonell er godt tilpasset fremtidens helsetjeneste

Befolkningen involveres i utviklingen av likeverdige og inkluderende helse- og omsorgstjenester

Offentlige og private aktører utnytter helsedata til forskning og innovasjon

Verdiskaping og næringsutvikling

Norge har et velfungerende økosystem for utvikling av helsenæring

Hjemmemarkedet for norsk helsenæring er bærekraftig og konkurransedyktig

Norsk helsesektor (helsetjenesten og helsenæringen) har relevant kompetanse og kunnskap om innovasjon og IOA

Kultur for næringsutvikling innenfor helse fremmes i alle sektorer

Implementering av handlingsplanen

Mål/ønsket fremtidsbilde

Kommunens strategiske forskningsorgan KSF er etablert med langsiktig finansiering

Delmål/hvordan rådet kan bidra (overordnet)

- Støtte opp om videreutviklingen av KSF
- Fremme KSF's betydning for et kunnskapsløft for kommunene
- Bidra med økt forståelse av rollen og oppgavene til KSF
- Samarbeide med HOD og andre relevante aktører (f.eks. KS, Forskningsrådet, KD, KDD) om kunnskap om barrierer for måloppnåelsen av KSF

Konkret aktivitet fra rådets side

- Dialog med KS, Kunnskapskommunene Helse Omsorg Vest og Folkehelseinstituttet om et kunnskapsløft for kommunene, 2022
- Møte med statssekretærer i Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og digitaliseringsdepartementet om et Kunnskapsløft for kommunene, 2022.
- Innlegg Nasjonal helsekonferanse januar 2023: *Prioriteringer i helse- og omsorgstjenesten – kunnskap for kommunene nødvendig*
- Deltagelse i Stortingshøring om Folkehelsemeldingen, 2023

Rådets verktøy

Avhengig av målgruppe

- Brev, uttalelser og innspill
- Diverse arrangementer og dialogmøter
- Koblingsaktør
- Presentasjoner
- Kronikker
- Utredninger

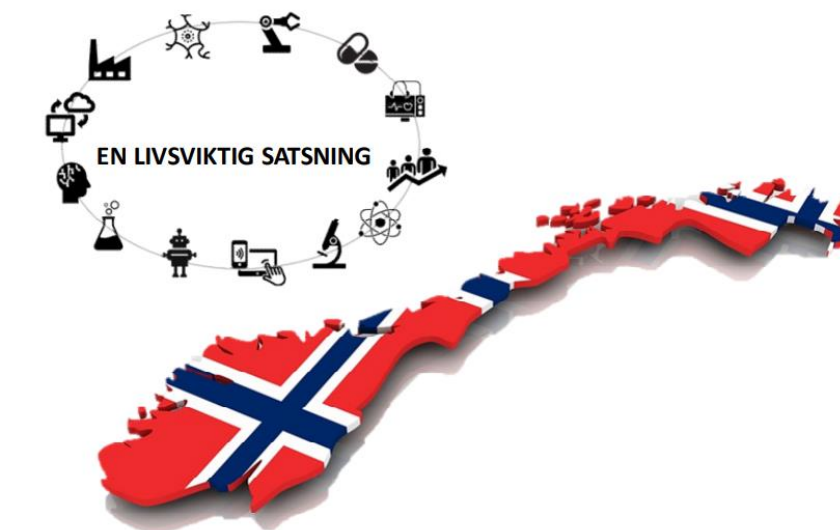
Høringsinnspill fra HelseOmsorg21-rådet

Høring: [Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027 - Vår felles helsetjeneste](#)
Innspillsdato:

Meninger i debattinnlegg står for skribentens regning.

Fremtidens helsetjenester – kollaps eller suksess?

Sluttrapport februar 2019 til HelseOmsorg21-rådet, fra
Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF)

KOMMUNENES STRATEGISKE FORSKNINGSORGAN

Vurdering av aktiviteter

- Hvor viktig tiltaket er for folkehelse, helse- og omsorgstjenester og verdiskaping, både mht direkte og indirekte effekter
(betydning)
- Anslag på gevinst ved vellykket gjennomføring – for hvem
(potensiale)
- I hvor stor grad er realisering av tiltaket avhengig av en bred tilnærming som HO21 (#sektorer/aktører som må involveres for å realisere). Hvor målbart og under egenkontroll er realisering av tiltaket **(egnethet)**
- Hvor avhengig er tiltaket av økte bevilgninger, (nye) støttesystemer, eksterne avklaringer, nye standarder eller omfattende adferdsendringer. Sensitivitet til insentiver og styring. Hvem bærer kostnadene og hvem oppnår gevinstene
(gjennomførbarhet)